

Województwo Wielkopolskie
19. CZE. 2019
5156

Poznań, 18 czerwca 2019 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN - I.4131.1.244.2019.10

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506)

orzekam

nieważność § 19 ust. 3 Załączników nr 1 - 22 do uchwały Nr VIII/52/19 Rady Gminy Mieścisko z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie nadania statutów Sołectw Gminy Mieścisko - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Uchwała Nr VIII/52/19 Rady Gminy Mieścisko w sprawie nadania statutów Sołectw Gminy Mieścisko została podjęta na sesji w dniu 15 maja 2019 r., zwana dalej „uchwałą”. Statuty poszczególnych Sołectw Gminy Mieścisko stanowią załączniki nr 1-22 do wskazanej uchwały. Przepisy ww. statutów mają identyczną treść (poza tytułem oraz § 1, § 2 oraz § 3, które regulują nazwę oraz teren sołectwa) i dlatego w dalszej części niniejszego rozstrzygnięcia załączniki nr 1-22 do uchwały będą określane zbiorczo mianem „Statut”.

Jako podstawę prawną uchwały powołano art. 18 ust. 2 pkt 7 i art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506), zwaną dalej „ustawą”.

Uchwałę doręczono Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 23 maja 2019 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje.

Podstawę prawną podjęcia uchwały stanowi art. 35 ust. 1 ustawy. Zgodnie z tym przepisem, organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Stosownie do art. 35 ust. 3 ustawy, statut jednostki pomocniczej określa w szczególności:

- 1) nazwę i obszar jednostki pomocniczej,
- 2) zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej,
- 3) organizację i zadania organów jednostki pomocniczej,
- 4) zakres zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji,
- 5) zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.

Przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Z kolei przepis art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej obliguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wymaga,

żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok NSA z dnia 14 grudnia 2011 r., sygn. akt II OSK 2058/11). Z konstytucyjnej zasady praworządności i legalności aktów prawa miejscowego należy wyciągnąć także wniosek o zakazie powtarzania w aktach prawa miejscowego zapisów ustaw i ich modyfikacji, co potwierdza Naczelny Sąd Administracyjny w wyżej cytowanym wyroku: powszechnie obowiązujący porządek prawny zostaje naruszony w stopniu istotnym nie tylko poprzez regulowanie przez gminę jeszcze raz tego, co zostało już uregulowane w źródle powszechnie obowiązującego prawa, lecz także modyfikowanie przepisu ustawowego, co możliwe jest tylko w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego.

Zgodnie z § 19 ust. 3 Statutu „Zebranie dokonuje wyboru członków Rady Sołeckiej spośród kandydatów wskazanych przez wybranego Sołtysa.” Jednakże należy stwierdzić, iż zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy członków rady sołeckiej wybiera się spośród nieograniczonej liczby kandydatów. Jeżeli zatem przepis rangi ustawowej określa niczym nieograniczoną liczbę kandydatów na członków rady sołeckiej i nie wskazuje, że tylko wybrany sołtys dokonuje wskazania kandydatów na członków rady sołeckiej, wówczas należy stwierdzić, że § 19 ust. 3 Statutu stanowi istotną i niedozwoloną modyfikację art. 36 ust. 2 ustawy. W § 19 ust. 3 Statutu ograniczono możliwość zgłaszania kandydatów na członków rady sołeckiej tylko do osób zgłaszanych i wskazanych przez wybranego sołtysa. Jednakże art. 36 ust. 2 ustawy nie zawiera takiego ograniczenia w zakresie możliwości zgłaszania kandydatów na członków rady sołeckiej podczas zebrania wiejskiego wyborczego. W ocenie organu nadzoru § 19 ust. 3 Statutu nie można uznać za prawidłową realizację kompetencji przyznanej radzie gminy mocą art. 35 ust. 1 i 3 ustawy, co pociąga za sobą konieczność stwierdzenia jego nieważności.

Wobec powyższych ustaleń stwierdzenie nieważności uchwały we wskazanym zakresie jest uzasadnione i konieczne.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Zbigniew Hoffmann

Otrzymują:
Rada Gminy Mieścisko